EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 05 06
COM(2022) 214 final

2022/0152 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi septyniasdešimt penktojoje Pasaulio sveikatos asamblėjos sesijoje dėl tam tikrų Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) pakeitimų

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios septyniasdešimt penktojoje Pasaulio sveikatos asamblėjos sesijoje Sąjungos vardu turi būti laikomasi dėl numatomo sprendimo, susijusio su Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (TSPT) (2005 m.) 59 straipsnio pakeitimu, priėmimo. Sprendimas, kurį turi priimti Pasaulio sveikatos asamblėja, taip pat apima susijusius techninius TSPT (2005 m.) 55 straipsnio 3 dalies, 61, 62 straipsnių ir 63 straipsnio 1 dalies pakeitimus, kurie yra būtini, kad šie straipsniai atitiktų numatomus 59 straipsnio pakeitimus.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Pasaulio sveikatos organizacija

Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) įsteigta kaip specializuota Jungtinių Tautų sveikatos agentūra pagal Jungtinių Tautų Chartijos 57 straipsnį. Pasaulio sveikatos organizacijos įstatai[1] įsigaliojo 1948 m. balandžio 7 d. ir juose nustatytas pagrindinis organizacijos tikslas – „siekti, kad visų žmonių sveikata būtų kiek įmanoma geresnė“.

Europos Sąjunga (toliau – Sąjunga) PSO turi neoficialios stebėtojos statusą. Šis statusas nustatytas apsikeitus raštais, 2001 m. sausio 4 d. paskelbtais *Oficialiajame leidinyje*[2]. Į pasikeitimą raštais buvo įtrauktas ir „Memorandumas dėl Pasaulio sveikatos organizacijos ir Europos Bendrijų Komisijos bendradarbiavimo pagrindų ir susitarimų“. Visos ES valstybės narės yra PSO narės.

2.2. Pasaulio sveikatos asamblėja

Pasaulio sveikatos asamblėja yra pagrindinis PSO valdymo organas. Ji kasmet renkasi Ženevoje (Šveicarija). Septyniasdešimt penktoji Pasaulio sveikatos asamblėjos sesija vyks 2022 m. gegužės 22–28 d.

Pagal PSO įstatų 59 straipsnį kiekvienas PSO narys Pasaulio sveikatos asamblėjoje turi po vieną balsą. Sprendimai priimami dalyvaujančių ir balsuojančių PSO narių balsų dauguma, išskyrus kelis PSO įstatų 60 straipsnyje nurodytus atvejus, kai reikalinga dviejų trečdalių balsų dauguma. Praktiškai dedamos visos pastangos, kad būtų pasiektas bendras sutarimas. Sąjunga neturi balsavimo teisių.

Pagal PSO įstatų 21 straipsnį Pasaulio sveikatos asamblėjai suteikiami įgaliojimai priimti taisykles dėl, *inter alia*, sanitarinių ir karantino reikalavimų bei kitų procedūrų, skirtų užkirsti kelią tarptautiniam ligų plitimui.

2.3. TSPT (2005 m.) ir siūloma jų peržiūra atliekant galimus pakeitimus

Pasaulio sveikatos asamblėja TSPT priėmė 1969 m.[3], prieš tai 1951 m. buvo priimtos Tarptautinės sanitarijos taisyklės. 1969 m. taisyklės, kurios iš pradžių buvo taikomos šešioms „*ligoms, dėl kurių taikomas karantinas*“, buvo iš dalies pakeistos 1973[4] ir

---

1 PAGRINDINIAI DOKUMENTAI (who.int).
2 OL C 1, 2001 1 4, p. 7–11.
3 Žr. PSO oficialius įrašus Nr. 176, 1969 m., Rezoliuciją WHA22.46 ir I priedą.
4 Žr. PSO oficialius įrašus Nr. 209, 1973 m., Rezoliuciją WHA26.55.

1981 m.[5], visų pirma siekiant sumažinti reglamentuojamų ligų skaičių nuo šešių iki trijų (geltonoji karštligė, maras ir cholera) ir pažymėti visuotinį raupų išnaikinimą.

Atsiradus sunkiam ūmiam respiraciniam sindromui, pasiektas bendras sutarimas dėl poreikio peržiūrėti TSPT. Pasaulio sveikatos asamblėja priėmė TSPT (2005 m.) 2005 m. gegužės 23 d.[6] Jos įsigaliojo 2007 m. birželio 15 d.

Pastaraisiais metais pirmiausia po Ebolos viruso protrūkio, o vėliau po COVID-19 pandemijos keli nepriklausomi peržiūros komitetai ir grupės nurodė, kad reikia paremti TSPT (2005 m.) įgyvendinimą, laikymąsi ir modernizavimą[7].

Pagal TSPT (2005 m.) 55 straipsnį taisyklių pakeitimus gali siūlyti bet kuri susitariančioji šalis arba PSO generalinis direktorius ir jie pateikiami svarstyti Pasaulio sveikatos asamblėjai. Bet kurio siūlomo pakeitimo tekstą generalinis direktorius perduoda visoms susitariančiosioms šalims, likus ne mažiau kaip keturiems mėnesiams iki Pasaulio sveikatos asamblėjos sesijos, kurioje siūloma jį svarstyti.

2022 m. sausio 20 d. PSO generalinis direktorius pateikė TSPT (2005 m.) susitariančiosioms šalims pagal TSPT (2005 m.) 55 straipsnio 1 dalį Jungtinių Amerikos Valstijų pateiktą pasiūlymą dėl pakeitimo. Pasiūlymas susijęs su TSPT (2005 m.) 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 48, 49, 53 ir 59 straipsnių pakeitimais.

2022 m. sausio 26 d., priėmusi Sprendimą EB150(3)[8], PSO vykdomoji valdyba primygtinai paragino PSO narius ir, kai taikytina, regioninės ekonominės integracijos organizacijas, pavyzdžiui, Sąjungą, imtis visų tinkamų priemonių, kad būtų apsvarstyti galimi TSPT (2005 m.) pakeitimai.

2022 m. kovo 3 d., priėmusi Tarybos sprendimą (ES) 2022/451[9], Europos Sąjungos Taryba įgaliojo Sąjungos vardu pradėti derybas dėl tarptautinio susitarimo dėl pandemijų prevencijos, parengties joms ir reagavimo į jas, taip pat dėl TSPT (2005 m.) papildomų pakeitimų. Sprendimu Komisija paskiriama derybininke Sąjungos vardu Sąjungos kompetencijai priklausančiais klausimais ir nustatomi derybiniai nurodymai dėl derybų eigos.

Jungtinėms Amerikos Valstijoms pateikus siūlomus pakeitimus, PSO surengė konsultacinį procesą, visų pirma 2022 m. kovo 16 d., balandžio 5 d. ir gegužės 3 d. vykusiuose neformaliuose derybų posėdžiuose, kuriuose Europos Komisija dalyvavo kaip Sąjungos derybininkė. Per šias diskusijas PSO narės pasiekė bendrą sutarimą dėl TSPT (2005 m.) 59 straipsnio pakeitimų priėmimo Pasaulio sveikatos asamblėjos septyniasdešimt penktojoje sesijoje. Ji prasidės 2022 m. gegužės 22 d. Dėl siūlomų 59 straipsnio pakeitimų taip pat reikia padaryti techninius papildomų TSPT (2005 m.) straipsnių, t. y. 55 straipsnio 3 dalies, 61, 62 straipsnio ir 63 straipsnio 1 dalies,

---

5 Žr. dokumentą WHA34/1981/REC/1, Rezoliuciją WHA34.13; taip pat žr. PSO oficialius įrašus Nr. 217, 1974 m., Rezoliuciją WHA27.45 ir Rezoliuciją EB67.R13 „Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (1969 m.) pakeitimas“.

6 Žr. Rezoliuciją WHA56.28.

7 Visų pirma dėl COVID-19 pandemijos: Nepriklausoma parengties pandemijoms ir reagavimo į jas vertinimo grupė, Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) veikimo peržiūros komitetas, Nepriklausomas PSO ekstremaliųjų sveikatos situacijų programos priežiūros patariamasis komitetas ir Pasaulio parengties stebėsenos taryba.

8 Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) griežtinimas peržiūrint taisykles, atliekant galimus pakeitimus (who.int).

9 OL L 92, 2022 3 21, p. 1–2.

pakeitimus, kurie yra būtini, kad šie straipsniai atitiktų numatomus 59 straipsnio pakeitimus.

Derybos dėl kitų Jungtinių Amerikos Valstijų pasiūlytų pakeitimų ir visų papildomų su jais susijusių pasiūlymų turėtų būti tęsiamos po 2022 m. gegužės mėn., atsižvelgiant į tai, kad jie gali būti priimti 2023 m. gegužės mėn. vyksiančioje septyniasdešimt šeštojoje Pasaulio sveikatos asamblėjos sesijoje.

2.4. Numatomas septyniasdešimt penktosios Pasaulio sveikatos asamblėjos sesijos aktas

Numatoma, kad 2022 m. gegužės mėn. septyniasdešimt penktojoje sesijoje Pasaulio sveikatos asamblėja priims sprendimą dėl TSPT (2005 m.) 59 straipsnio pakeitimo. 59 straipsnio pakeitimais siekiama sutrumpinti laikotarpį, būtiną TSPT (2005 m.) nuostatoms iš dalies pakeisti, visų pirma sutrumpinant jų įsigaliojimo laikotarpį nuo dvidešimt keturių iki dvylikos mėnesių.

Tai leistų ateityje greičiau iš dalies pakeisti TSPT (2005 m.).

Į 59 straipsnį įtraukus naują dalį, kurioje numatytas TSPT (2005 m.) pakeitimo atmetimo arba išlygų laikotarpis, siekiant aiškumo ir nuoseklumo taip pat reikia padaryti 55 straipsnio 3 dalies, 61, 62 straipsnių ir 63 straipsnio 1 dalies techninius pakeitimus, kurie yra būtini, kad šie straipsniai atitiktų numatomus 59 straipsnio pakeitimus.

Numatomas aktas susitariančiosioms šalims taps privalomas pagal TSPT (2005 m.) 55 straipsnio 3 dalį[10].

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Sąjunga pritaria siūlomiems TSPT (2005 m.) 59 straipsnio pakeitimams, kurie yra procedūrinio pobūdžio ir leistų dar greičiau iš dalies pakeisti TSPT (2005 m.), siekiant atsižvelgti į kintančius poreikius tose srityse, kuriose jos taikomos. Sąjunga taip pat pritaria siūlomiems techniniams TSPT (2005 m.) 55 straipsnio 3 dalies, 61, 62 straipsnių ir 63 straipsnio 1 dalies pakeitimams, kurie yra būtini, kad šie straipsniai atitiktų numatomus 59 straipsnio pakeitimus.

3.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

3.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyta priimti sprendimus, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

SESV 218 straipsnio 9 dalis taikoma neatsižvelgiant į tai, ar Sąjunga yra organo narė arba susitarimo šalis[11].

---

[10] Pagal TSPT (2005 m.) 55 straipsnio 3 dalį „Sveikatos asamblėjos pagal šį straipsnį priimti šių taisyklių pakeitimai įsigalioja visoms susitariančiosioms šalims tomis pačiomis sąlygomis ir joms taikomos tos pačios teisės bei įsipareigojimai, kaip numatyta PSO įstatų 22 straipsnyje ir šių taisyklių 59–64 straipsniuose“.

[11] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija / Taryba*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64 punktas.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal tarptautinės teisės normas, kuriomis reglamentuojamas aptariamas organas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų <...> turinį*“[12].

3.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pasaulio sveikatos asamblėja yra organas, įsteigtas susitarimu, t. y. PSO įstatais, pasirašytais 1943 m. liepos 22 d. Niujorke.

Sprendimas dėl TSPT (2005 m.) 59 straipsnio pakeitimų ir papildomų techninių 55 straipsnio 3 dalies, 61, 62 straipsnių ir 63 straipsnio 1 dalies pakeitimų, kuriuos turi priimti Pasaulio sveikatos asamblėja, yra teisinę galią turintis aktas. Pagal PSO įstatų 22 straipsnį TSPT (2005 m.) yra teisiškai privaloma priemonė pagal tarptautinę teisę. Numatomas Pasaulio sveikatos asamblėjos aktas, kuriuo siekiama iš dalies pakeisti TSPT (2005 m.), laikantis tarptautinės teisės nuostatų, pagal TSPT (2005 m.) 55 straipsnio 3 dalį bus privalomas visoms PSO susitariančiosioms šalims.

Numatomu aktu TSPT (2005 m.) institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

3.2. Materialinis teisinis pagrindas

3.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

3.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindiniu numatomo akto tikslu ir turiniu siekiama nustatyti greitesnę TSPT (2005 m.) keitimo tvarką, kad TSPT (2005 m.) būtų galima iš dalies pakeisti atsižvelgiant į kintančius poreikius ir kuo labiau laikantis terminų. TSPT (2005 m.) tikslas ir taikymo sritis yra „užkirsti kelią tarptautiniam ligų plitimui, nuo jo apsaugoti, jį kontroliuoti ir reaguoti į jį tokiais būdais, kurie būtų proporcingi ir taikomi tik visuomenės sveikatai kylantiems pavojams ir kuriais būtų išvengta nereikalingo tarptautinio eismo ir prekybos trikdymo“.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 168 straipsnio 1, 3 ir 5 dalys.

3.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 168 straipsnio 1, 3 ir 5 dalys kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

[12] Ten pat, 61–64 punktai.

2022/0152 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi septyniasdešimt penktojoje Pasaulio sveikatos asamblėjos sesijoje dėl tam tikrų Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) pakeitimų

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 168 straipsnio 1, 3 ir 5 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2005 m. gegužės 23 d. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Pasaulio sveikatos asamblėja priėmė Tarptautines sveikatos priežiūros taisykles (TSPT) (2005 m.), kurios įsigaliojo 2007 m. birželio 15 d.;

(2) pagal PSO įstatų 60 straipsnį Pasaulio sveikatos asamblėja gali priimti sprendimus dalyvaujančių ir balsuojančių PSO narių balsų dauguma;

(3) savo 2022 m. gegužės 22 d. prasidėsiančioje septyniasdešimt penktojoje sesijoje Pasaulio sveikatos asamblėja turi priimti sprendimą dėl TSPT (2005 m.) 59 straipsnio pakeitimo, kartu su susijusiais 55 straipsnio 3 dalies, 61, 62 straipsnių ir 63 straipsnio 1 dalies pakeitimais, kurie yra būtini, kad šie straipsniai atitiktų numatomus TSPT (2005 m.) 59 straipsnio pakeitimus;

(4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Pasaulio sveikatos asamblėjoje dėl sprendimo, kurį turi priimti Pasaulio sveikatos asamblėja, kuriuo siekiama iš dalies pakeisti TSPT (2005 m.) 59 straipsnį, kad būtų sutrumpintas laikotarpis, būtinas tolesniems TSPT (2005 m.) nuostatų pakeitimams, visų pirma jų pakeitimų įsigaliojimo laikotarpį sutrumpinant nuo dvidešimt keturių iki dvylikos mėnesių. Šis sprendimas taip pat apima susijusius TSPT (2005 m.) 55 straipsnio 3 dalies, 61, 62 straipsnių ir 63 straipsnio 1 dalies pakeitimus, kurie yra būtini, kad šie straipsniai atitiktų numatomus 59 straipsnio pakeitimus;

(5) Sąjunga remia šį tikslą, leisiantį greičiau patenkinti kintančius poreikius srityse, kurioms taikomos TSPT (2005 m.);

(6) Sąjungos poziciją kartu pareikš Sąjungos valstybės narės, kurios yra PSO narės,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi septyniasdešimt penktojoje Pasaulio sveikatos asamblėjos sesijoje dėl tam tikrų TSPT (2005 m.) pakeitimų, atitinka šio sprendimo priedą.

Komisija, pasikonsultavusi su Sąjungos valstybėmis narėmis ir be papildomo Tarybos sprendimo, gali pritarti šio sprendimo priede išdėstytų pakeitimų pakeitimams, kurie netrukdo siekti tų pačių pakeitimų tikslo.

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodytą Sąjungos poziciją kartu pareiškia Sąjungos valstybės narės, kurios yra Pasaulio sveikatos organizacijos narės, kartu veikiančios Sąjungos vardu.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė